

Bài 14

THU – ĐÔNG 1947, VIỆT BẮC "MỒ CHÔN GIẶC PHÁP"

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Diễn biến sơ lược của chiến dịch Việt Bắc thu – đông 1947.
- Ý nghĩa của chiến thắng Việt Bắc đối với cuộc kháng chiến của dân tộc ta.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ Hành chính Việt Nam (để chỉ các địa danh ở Việt Bắc).
- Lược đồ chiến dịch Việt Bắc thu – đông 1947.
- Tư liệu về chiến dịch Việt Bắc thu – đông 1947.
- Phiếu học tập của HS.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

*** Hoạt động 1 (làm việc cả lớp)**

– GV giới thiệu bài : Có thể sử dụng bản đồ để chỉ một số địa danh thuộc Căn cứ địa Việt Bắc (Tuyên Quang, Bắc Kạn, Cao Bằng,...) và nhấn mạnh đây là thủ đô kháng chiến của ta, nơi tập trung cơ quan đầu não kháng chiến và bộ đội chủ lực. Vì vậy, thực dân Pháp âm mưu tập trung lực lượng lớn với nhiều vũ khí hiện đại để tấn công lên Việt Bắc bằng ba mũi : đường bộ, đường thủy và đường không, nhằm tiêu diệt cơ quan đầu não của ta, nhanh chóng kết thúc chiến tranh.

– GV nêu nhiệm vụ bài học :

- + Vì sao địch mở cuộc tấn công lên Việt Bắc ?
- + Nêu diễn biến sơ lược của chiến dịch Việt Bắc thu – đông 1947.
- + Nêu ý nghĩa của chiến thắng Việt Bắc thu – đông 1947.

*** Hoạt động 2 (làm việc theo nhóm)**

– GV hướng dẫn HS tìm hiểu tại sao địch âm mưu mở cuộc tấn công quy mô lên Việt Bắc.

- GV nêu câu hỏi cho HS thảo luận :
- + Muốn nhanh chóng kết thúc chiến tranh, thực dân Pháp phải làm gì ?
- + Tại sao Căn cứ địa Việt Bắc trở thành mục tiêu tấn công của quân Pháp ?

*** Hoạt động 3** (làm việc cả lớp và theo nhóm)

- GV hướng dẫn HS hình thành biểu tượng về chiến dịch Việt Bắc thu - đông 1947.

- GV sử dụng lược đồ để thuật lại diễn biến của chiến dịch Việt Bắc thu - đông 1947, sau đó hướng dẫn HS làm việc theo nhóm, tóm tắt các ý dưới đây :

- + Lực lượng của địch khi bắt đầu tấn công lên Việt Bắc.
- + Sau hơn một tháng tấn công lên Việt Bắc, quân địch rơi vào tình thế như thế nào ?
- + Sau 75 ngày đêm đánh địch, ta đã thu được kết quả ra sao ?
- + Chiến thắng này có tác động gì đến cuộc kháng chiến của nhân dân ta ?

IV – THÔNG TIN THAM KHẢO

- Căn cứ địa Việt Bắc bao gồm 6 tỉnh : Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn, Thái Nguyên, Tuyên Quang, Hà Giang.

- Khi biết được địch có âm mưu tấn công quy mô lên Việt Bắc, Trung ương Đảng đã họp dưới sự chủ trì của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nêu quyết tâm "phải phá tan cuộc tấn công mùa đông của giặc Pháp".

- Tố Hữu có một số câu thơ viết về Việt Bắc :

*"Ở đâu u ám quân thù
Nhìn lên Việt Bắc : Cụ Hồ sáng soi
Ở đâu đau đớn giống nòi
Trông về Việt Bắc mà nuôi chí bền."*

(Theo *Thơ Tố Hữu*, NXB Văn hoá – Thông tin,
H., 2002, tr. 239)